

За автора:

Васил Ясенов е приложен статистик, специалист по причинно-следствени изводи. Има докторска степен по икономика и е работил като учен по данни в UC Berkeley, Stanford University и Adobe Inc. Неговите изследвания са публикувани в големи академични списания като Proceedings of the National Academy of Sciences, Journal of Public Economics и JAMA Pediatrics. Работата му с данни е представена в The New York Times, The Washington Post и The Wall Street Journal.

За книгата:

Лука е любопитно младо момче с богата колекция от мечове. За съжаление, неговото село наскоро е било превзето от зъл крал. Сега всички негови приятели и съседи са гладни и нещастни, защото някой е откраднал тайната рецепта за кюфтета.

Как може Лука да избере най-добрия меч, с който да защити своето село и възстановяване на щастието? Един внимателен анализ на причинно-следствените изводи, базиран на данни, може да е най-подходящият метод.

Отзиви:

“Съвсем не случайно, че Ясенов ще произведе перфектната книга, обясняваща причинно-следствения извод на малките деца.”

DAVID LAITIN, JAMES T. WATKINS IV AND ELISE V. WATKINS
PROFESSOR OF POLITICAL SCIENCE, STANFORD UNIVERSITY

“Малко неща в живота са по-важни от причинно-следствения изводи или кюфтета. Тази книга съдържа и двете.”

SALMA MOUSA, ASSISTANT PROFESSOR OF
POLITICAL SCIENCE, YALE UNIVERSITY

“Ясенов блестящо демонстрира, че никога не е твърде рано да започнете да различаваш между причина и съвпадение – или да започнете да правите кюфтета.”

DAVID HAUSMAN, ASSISTANT PROFESSOR OF
LAW, UC BERKELEY

ПРИЧИННО-СЛЕДСТВЕНИ ЗАКЛЮЧЕНИЯ ЗА МАЛКИ ДЕЦА: ЛУКА И РЕЦЕПТАТА ЗА КЮФТЕТА

ОТ ВАСИЛ
ЯСЕНОВ

ИЛЮСТРАЦИИ:
ГРЕЙС ДЖИ

За сина ми

**Причинно-следствени Закljučения за Малки Деца:
Лука и Рецептата за Кюфтета**

Написана от: Васил (Васко) Ясенов

Илюстрации: Грейс Джи

Редакция: Наоми Ластручи

Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана или използвана по какъвто и да е начин без предварително писмено разрешение от притежателя на авторските права, с изключение на кратки цитати, използвани в рецензия на книгата.

За искане на разрешения се свържете с издателя на адрес:
vasenov@gmail.com.

<https://vyasenov.github.io>
Copyright © 2022, 2025 Vasil Yassenov

ПРИЧИННО-СЛЕДСТВЕНИ ЗАКЛЮЧЕНИЯ ЗА МАЛКИ ДЕЦА:
ЛУКА И РЕЦЕПТАТА ЗА КЮФТЕТА

ИМАЛО ЕДНО ВРЕМЕ В ЕДНО ДАЛЕЧНО СЕЛО
ЕДНО МАЛКО МОМЧЕ НА ИМЕ ЛУКА. ЛУКА
БЕ СМЕЛ, СИЛЕН И ЛЮБОЗНАТЕЛЕН. ТОЙ ОБИЧАШЕ
ДА ЯДЕ ВКУСНИ КЮФТЕТА И ДА СЪБИРА
СКЪПОЦЕННИ МЕЧОВЕ. СЕЛОТО СЕ СЛАВЕШЕ
С НАЙ-ДОБРИТЕ КЮФТЕТА,

ЧИЯТО РЕЦЕПТА СЕ ПРЕДАВАШЕ ОТ
ПОКОЛЕНИЕ НА ПОКОЛЕНИЕ. ЕДИН ДЕН
СЕЛОТО БЕ НАПАДНАТО ОТ ЗЛИЯ КРАЛ
ДРАГСТЪР, КОЙТО ПРИЧИНИ МНОГО
БЕДИ. НАЙ-ЛОШОТО БЕ, ЧЕ ОТКРАДНА
СПЕЦИАЛНАТА ИМ РЕЦЕПТА
ЗА КЮФТЕТА.

ОТТОГАВА ХОРАТА БЯХА МРАЧНИ, ЗАЩОТО МОЖЕХА ДА ХАПВАТ САМО КОРИЧКИ ОТ ПИЦА, КОЗЕ СИРЕНЕ И ПАТЛАДЖАНИ. ЛУКА БЕ РЕШЕН ДА ВЪРНЕ РЕЦЕПТАТА И РАДОСТТА В СЕЛОТО. НО ЗАДАЧАТА БЕ ТРУДНА И АМБИЦИОЗНА.

РЕЦЕПТАТА СЕ ПАЗЕШЕ В НАЙ-ТЪМНАТА СТАЯ НА НАЙ-ВИСОКАТА КУЛА В НАЙ-ДАЛЕЧНИЯ ЗАМЪК ОТ ЦАРСТВОТО НА ДРАГСТЪР. ЗА ДА СТИГНЕ ДОТАМ, ЛУКА ТРЯБВАШЕ ДА ПРЕКАРА СЕДМИЦИ ДАЛЕЧ ОТ ДОМА И ДА ПОБЕДИ МНОГО ДРАКОНИ.

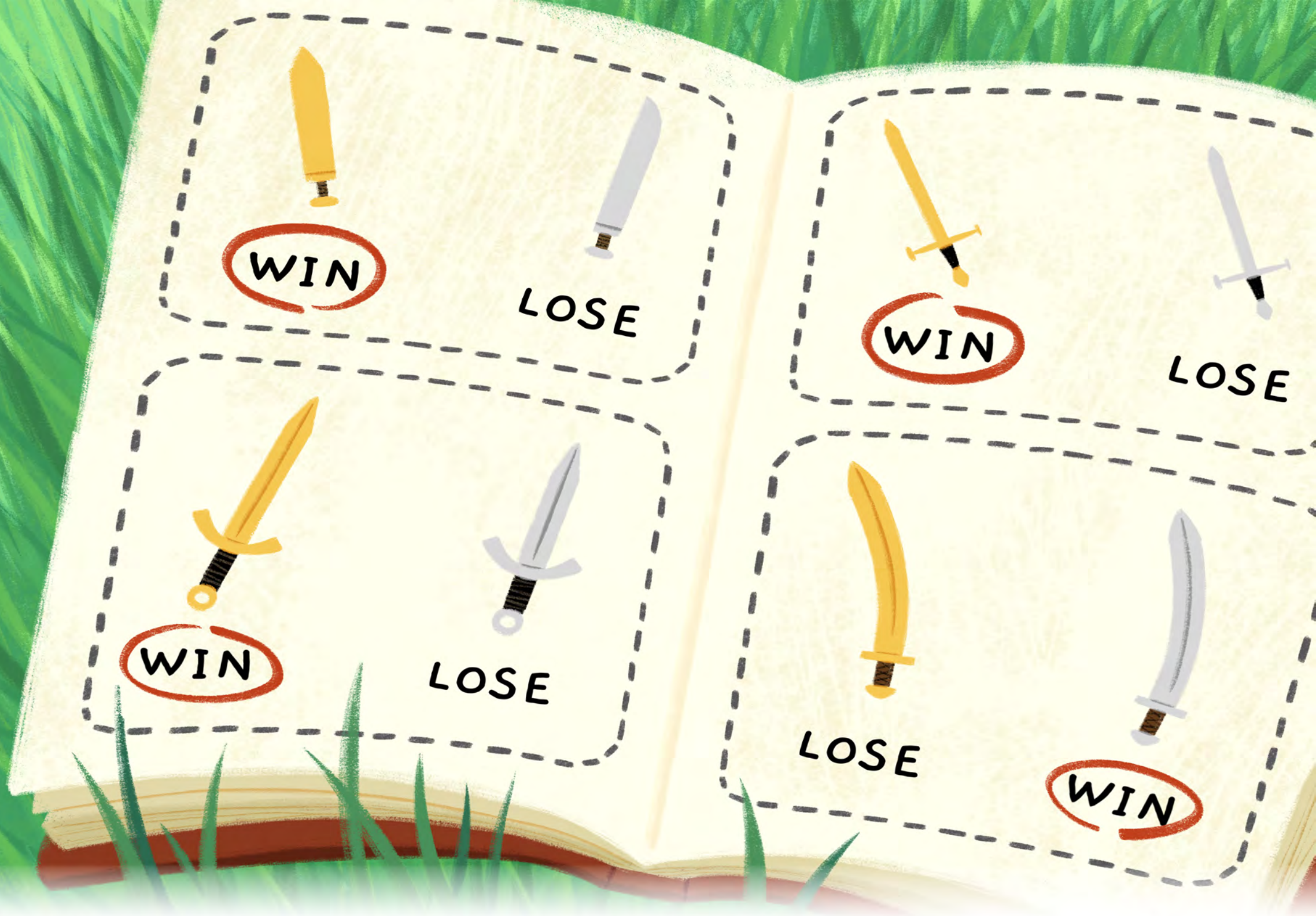
ВЪПРЕКИ ЧЕ БЕ ОЩЕ ДЕТЕ, ТОЙ ПРИТЕЖАВАШЕ НАЙ-ГОЛЯМАТА КОЛЕКЦИЯ МЕЧОВЕ В СЕЛОТО — ГОЛЕМИ И МАЛКИ, ТЕЖКИ И ЛЕКИ, ПРАВИ И ИЗВИТИ. НАЙ-ВАЖНОТО: НЯКОИ ОТ ТЯХ БЯХА ЗЛАТНИ. ЛУКА БЕ ЛЮБОПИТЕН ДА РАЗБЕРЕ ДАЛИ ЗЛАТНИТЕ МЕЧОВЕ СА НАИСТИНА ПО-ДОБРИ. ТОЙ ЗНАЕШЕ, ЧЕ НЕ МОЖЕ

ПРОСТО ДА СРАВНИ ПОБЕДИТЕ СИ СЪС ЗЛАТНИ МЕЧОВЕ С ТЕЗИ С ДРУГИ МЕЧОВЕ, ТЪЙ КАТО ВИНАГИ ПОДБИРАШЕ ТИПА ОРЪЖИЕ СПОРЕД ВРАГА — ПРЕДПОЧИТАШЕ ЗЛАТНИЯ МЕЧ СРЕЩУ НАЙ-СТРАШНИТЕ ДРАКОНИ. ТАКА ЧЕ МОЖЕ БИ ЗЛАТНИТЕ МЕЧОВЕ ЩЕ ИЗГЛЕЖДАТ ПО-ЗЛЕ САМО ЗАЩОТО ТЕЗИ БИТКИ СА БИЛИ ПО-ТРУДНИ.

ТОВА ПЪТУВАНЕ БЕ ПЕРФЕКТНАТА ВЪЗМОЖНОСТ ДА ОТГОВОРИ НА ВЪПРОСА ВЕДНЪЖ ЗАВИНАГИ. ЕДИН ДЕН ТОЙ ОПАКОВА ВСИЧКИ СВОИ МЕЧОВЕ, ВЗЕ ТЕТРАДКАТА СИ И НЯКОЛКО САНДВИЧА С ПАТЛАДЖАН И КОЗЕ СИРЕНЕ ОТ РОДИТЕЛИТЕ СИ И ПОЕ НА ПЪТ.

ПО ТРАСЕТО ЛУКА СРЕЩНА ДЕСЕТКИ ДРАКОНИ. СЛУЧАЙНО ВАДЕШЕ МЕЧ ОТ РАНИЦАТА СИ, БЕЗ ДА ПРОВЕРЯВА КАКЪВ Е, И СЛЕД ВСЯКА БИТКА ЗАПИСВАШЕ В ТЕТРАДКАТА СИ ДАЛИ Е СПЕЧЕЛИЛ И С КОЙ МЕЧ Е ПОБЕДИЛ ИЛИ ЗАГУБИЛ.

СЕДМИЦИ ПО-КЪСНО ТОЙ ДОСТИГНА ВРАТАТА НА НАЙ-ТЪМНАТА СТАЯ В НАЙ-В ИСОКАТА КУЛА НА ОТДАЛЕЧЕНИЯ ЗАМЪК. ПРЕДСТОЕШЕ МУ ПОСЛЕДНАТА И НАЙ-ОПАСНА БИТКА — СРЕЩУ САМИЯ КРАЛ ДРАГСТЪР. СЕГА БЕ МОМЕНТЪТ ДА РАЗБЕРЕ ИСТИНАТА.

ЛУКА НАРЕДИ ВСИЧКИ МЕЧОВЕ НА ЗЕМЯТА И СЪЧЕТА ВСЕКИ ЗЛАТЕН С НАЙ-БЛИЗКИЯ МУ НЕЗЛАТЕН ЕКВИВАЛЕНТ. ПОЛУЧИХА СЕ НЯКОЛКО ДВОЙКИ ПОЧТИ ЕДНАКВИ МЕЧОВЕ, РАЗЛИЧАВАЩИ СЕ ЕДИНСТВЕНО ПО МАТЕРИАЛА.

ТАЗИ ЗАКОНОМЕРНОСТ БЕ ТОЛКОВА
КАТЕГОРИЧНА, ЧЕ НЕ МОЖЕШЕ ДА Е
СЛУЧАЙНОСТ. ОЩЕ РАЗГНЕВЕН, ЛУКА
ИЗБРА ЛЮБИМИЯ СИ ЗЛАТЕН МЕЧ И
СЕ ИЗПРАВИ СРЕЩУ КРАЛЯ.

ПОСЛЕ СРАВНИ ВСЯКА ДВОЙКА
СЪС ЗАПИСИТЕ СИ И ОТКРИ
ЯСНО: ЗЛАТНИТЕ МЕЧОВЕ
ПЕЧЕЛЕХА МНОГО ПО-ЧЕСТО.
И ТОГАВА НАУКАТА МУ ДАДЕ
ОТГОВОР: ЗЛАТНИТЕ МЕЧОВЕ
БЯХА ПО-ДОБРИ!

Крал Драгстър вече го очакваше със сребърен меч, не знаейки тайната, която Лука бе разкрил. С един силен удар тежкият златен меч на Лука раздра сребърната сабя и така победи ужасния крал.

В съкровищницата той откри тайната рецепта за кюфтета. Сложи я в раницата си и се върна в селото, където всички го посрещнаха като герой.

КМЕТЪТ ОРГАНИЗИРА СЕДМИЧЕН СЪБОР С МУЗИКА И ТАНЦИ, ЗА ДА ОТПРАЗНУВАТ СМЕЛОСТТА НА ЛУКА И ВЪЗСТАНОВЕНОТО ЩАСТИЕ В СЕЛОТО. НО НАЙ-ЩАСТЛИВ БЕ САМИЯТ ЛУКА, ЗАЩОТО ЗНАЕШЕ НЕЩО, СКРИТО ЗА ВСИЧКИ ОСТАНАЛИ: НАЙ-ДОБРИТЕ МЕЧОВЕ СА ЗЛАТНИТЕ. ОТ ТОЗИ ДЕН НАТАТЪК ТОЙ ВИНАГИ ПОМНЕШЕ: КОГАТО ИСКАШ ДА ЗНАЕШ КАКВО НАИСТИНА РАБОТИ, ТРЯБВА ДА ГО ТЕСТВАШ ВНИМАТЕЛНО И ЧЕСТНО.

КРАЙ

Благодарности:

Големи благодарности на съпругата ми Челси, която търпеливо ме изслушваше, докато обяснявах контрафактически сценарии на вечеря (извинявай за кюфтетата). Благодаря ти за любовта, редакциите, предложенията — и че се преструваше, че се смееш на шеги за хетероскедастичност.

На всичките ми ментори, които ме научиха, че корелацията не е причинно-следствена връзка, но добротата и скромността са най-важни.

Грейс, Наоми и майка ми Софи изиграха ключова роля — вдъхнаха живот на историята с красиви илюстрации, прецизни редакции и български превод.

И накрая, на Лука, който вдъхнови цялото това приключение от самото начало.